

Landstingsvalg ovre paa Fyn, og jeg ser i denne Radikalisme en Bærekraft for Grundlovssagen, som jeg stoler sikkert paa, og som jeg løber an paa ikke aabner Vej for noget Tilbagetog. Hvis denne Radikalisme er baaret af Personer herinde, som selvfølgelig staa i Korrespondens med deres Vælgere, er der derigenem og gennem disse Personers naturligt venskabelige Forhold i denne Sag til Socialdemokrater og Radikale skabt et Grundlag, som overhovedet ikke er til at komme udenom, saa er Grundlovsspørgsmaalets Løsning for saa vidt sikret.

Hvis dette nu er rigtigt, mener jeg, at det ærede Medlem for Lemvig-Kredsen (Sandbæk) har Ret i, at der i og for sig i Øjeblikket ikke er stor Interesse ved at blande sig i de Stridsspørgsmaal, som nu rejses f. Eks. om Alderscensus eller Kommunevalg. Jeg tror ikke paa disse Stridigheders Betydning for Sagens Gennemførelse i hvert Fald i dette Øjeblik. Som Forholdene nu er, tror jeg heller ikke paa Værdien af Indførelsen af nye Momenter i denne Sag som f. Eks. Udslettelsen af § 3. Jeg har nok set det Forsvar, at vi var jo inde paa en Glidebane, vi var jo allerede inde paa en stor Grundlovændring; og man saa tog lidt mere eller lidt mindre med, spillede ikke nogen Rolle. Der var jo f. Eks. medtaget Spørgsmaalet om Behandlingen af Finansloven og Spørgsmaalet om de provisoriske Love. Men denne Glidebane førte jo mod eet bestemt Maal, nemlig det, som klarest kommer frem, naar man tænker tilbage paa Estrups Dage, at Folkestyret skulde gennemføres til sin yderste Konsekvens, saaledes som det bliver Tilfældet, naar man bygger paa den lige og almindelige Valgret til Folketing og Landsting. Udslettelsen af § 3 er derimod efter Indholdet noget ganske nyt. Jeg tror derfor ikke, det vil lykkes rent sagligt set at give dette Moment, § 3's Udslettelse, nogen virkelig Vægt i den tilstundende Kamp om Grundloven. Men jeg tror det overhovedet ikke, fordi jeg mener, at den nye Grundlov, efter hvad jeg har udviklet om de Moderates Stilling til den, i Virkeligheden nu ligger overordentlig fast.

Det vil sikkert heller ikke lykkes at pille ved — om jeg maa bruge det Ord — denne Sags Udvikling ved at opstille fikse politiske Spørgsmaal, som har en politisk fuldkommen berettiget underfundig Karakter — for man har jo i Politik blandt andet det Hverv at genere sine Modstandere paa bedste Maade. Naar man f. Eks.

har spurgt Ministeriet, hvorledes de Radikale til syvende og sidst vilde stille sig til det i „Tiden“ fremkomne Forslag, og man saa prises for sin Tavshed — der staa i „Tiden“: Denne Tavshed er yderst talende, og den er klog —, maa jeg dog sige, at jeg frygter aldeles ikke dette Spørgsmaal. Svaret er jo nemlig ganske lige til. Reelt, efter Indholdet, er Svaret dette: Man kan forhandle om alt, der ikke bryder Forslagets Princip, som jo er den lige og almindelige Valgret gjort gældende baade til Folketing og Landsting. Og formelt er Svaret: Man kan forhandle om alt, der ikke lægger Sagens Gennemførelse Vanskeligheder eller Hindringer i Vejen, og derom ved man jo intet afgørende i dette Øjeblik, det ved man først — jeg havde nær sagt paa Afgørelsens Dag. Men eet kan man være vis paa: At i samme Øjeblik, som der virkelig direkte eller indirekte bliver gjort et Attentat paa Grundlovssagen, det vil sige paa Fremgangslinien i dens Behandling, vil alle de, der vil denne Sags Fremme, staa sammen som en Mur for at værgе den, og den Mur kan oprigtigt talt hverken pilles ned ved Penneskafter eller ved Slag med Køller. Jeg tror derfor ikke, man kommer vidt i dette Øjeblik ved at tale om Enkeltheder. Jeg tror, at denne Sag til en vis Grad ligger fast. Den ligger fast, indtil, som det er blevet sagt af det ærede Medlem — nej, ikke af det ærede Medlem fra Ringkøbing, men af hans Blad: Der kommer en Dag. Ja, der kommer en Dag, da Afgørelsen vil koncentrerer, jeg antager i et Fællesudvalg. Før sker der egentlig ingenting, og for saa vidt kunde vi maaske lade være at tale herom. Det var jo det, det ærede Medlem for Lemvig-Kredsen mente, vi burde.

Men lige saa lidt som jeg har næret Frygt for det, der hidtil har kunnet siges om denne Sag, lige saa lidt nærer jeg egentlig nogen Frygt for det, der da vil ske. Jeg mener, at Grundlovssagen, som det er blevet sagt, jeg tror navnlig, den højttærede Indenrigsminister har sagt det atter og atter, har en egen Bærekraft i sig. Jeg vil pege paa, hvad jeg en Gang har udtalt, at der synes virkelig i det danske Folk, hvad denne Sag angaar, at være en sund og naturlig Radikalisme. Tillige vil jeg pege paa et Moment, som jeg synes har stor Interesse: Det er selveden Maade, hvorpaa denne Sag nu for Tiden behandles i Modsetning til mange andre Sager, der har skullet føres igennem ved en Overenskomst mellem Landsting